

ТОКЕНІЗОВАНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ В УПРАВЛІННІ СУЧАСНОЮ ЕКОНОМІКОЮ

Д'яченко К.С., здоб. вищ. осв. ОС «магістр»
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.С. Морозова**
Державний біотехнологічний університет

Незважаючи на сталість та відносну консервативність фінансових інструментів як засобів забезпечення функціонування економічних відносин, інтенсивний розвиток інформаційних систем та технологій у ХХІ сторіччі не оминув і цю галузь суспільних відносин.

Поява та активне зростання все більш популярних Bitcoin та Ethereum призвело до швидкого створення все нових і нових мереж побудованих на технології блокчейн і підтримуваних новими цифровими токенами. Це демонструє перспективність наряду для дослідження токенізованих фінансових інструментів та використання їх в управлінні сучасною економікою.

Економіку токенів відносять до економіки товарів і послуг, які отримали токенізацію. Технологія блокчейн дозволяє функціонувати без посередників і третіх осіб та пропонує рішення для подолання фізичного і цифрового розриву між дедалі більш глобальним реальним і віртуальним світами.

Для розуміння економічної сутності різноманітного характеру токенізованих цифрових активів варто комплексно підходити і до їх розмежування, тому можливою є класифікація токенів «у п'яти вимірах, а саме за метою, корисністю, законним статусом, базовою цінністю і технічним рівнем» [1]. Хоч тут враховані не тільки економічні характеристики, однак для повної картини саме всебічне розуміння цього новітнього типу фінансових інструментів має велике значення [2]. Хоча, як серед науковців, так і на практичному рівні закріпився розподіл токенів на три основні групи, які найбільш часто іменують: платіжними токенами (payment tokens), корисними (ютіліті) токенами (utility tokens) і токенами-цінними паперами або сек'юріті-токенами (security tokens).

Платіжні токени(payment tokens) – являють собою альтернативний засіб платежу та обміну. На відміну від звичайних фіатних валют, таких як євро, долар США, такі токени не є законним платіжним засобом і не забезпечуються державою. Серед платіжних токенів наразі лідирують саме Bitcoin та Ethereum як першогравиці.

Іншим видом tokenів є ютіліті токени, що надають власникам доступ до поточного або майбутнього продукту чи послуги, однак вони не надають власникам права, такі самі, як ті, що надаються істинними інвестиціями. Хоча інвестори можуть купувати і використовувати ці токени як форму оплати в мережі, щоб викупити або отримати доступ до певної послуги, ютіліті токени не мають фактичної грошової вартості і не призначені для інвестицій. Прикладами такого виду tokenів є Axie Infinity та Cronos (CRO).

І третя, найбільш перспективна для фінансової сфери і та, що найбільш динамічно розвивається на даний момент категорія tokenів - сек'юриті-токени. Оскільки сек'юриті-токени працюють як традиційні цінні папери, держава зазвичай відноситься до них так, наче вони є однаковими з цінними паперами. У підсумку їх регулюють у багатьох юрисдикціях, зокрема у США, Швейцарії, Німеччині та багатьох інших юрисдикціях. У широкому сенсі можна виділити чотири різних типи tokenів - цінних паперів: токени з розподілом прибутку/доходу, гібриди сек'юриті tokenів та ютіліті tokenів, tokenізовані традиційні активи та токени інвестиційних інструментів [3].

Інвестиційний інтерес до криптовалют свідчить про великий потенціал та перспективність використання цих об'єктів в управлінні сучасною економікою. Широке використання і впровадження різноманітного характеру tokenізованих цифрових активів в економіку може комплексно змінити підходи до інвестиційних напрямів та грошового обігу в цілому завдяки таким властивостям крипто світу як децентралізованість, можливість прийняття швидких рішень та прозорість.

Інформаційні джерела:

1. Euler T. The Token Classification Framework: A multi-dimensional tool for understanding and classifying crypto tokens. – Untitled INC. Untitled INC – Token Economy Experts. URL: <http://www.untitled-inc.com/the-token-classification-framework-a-multi-dimensional-tool-for-understanding-and-classifying-crypto-tokens/> (date of access: 17.10.2022).
2. Freni, Pierluigi & Ferro, Enrico & Moncada, Roberto. (2020). Tokenization and Blockchain Tokens Classification: a morphological framework. 1-6. 10.1109/ISCC50000.2020.9219709 (date of access: 17.10.2022).
3. Maas, Thijs. (2019). Initial Coin Offerings: When Are Tokens Securities in the EU and US?. SSRN Electronic Journal. 10.2139/ssrn.3337514 (date of access: 17.10.2022).